

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Culicov Serghei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Rîhlea Liviu Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxxx str. Xxxxxx ap. x

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 17.01.2017 – până la 03.05.2017

instanța de apel:

de la 12.06.2017 – până la 07.11.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 11.01.2019 – până la 13.03.2019

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 mai 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Rîhlea Liviu Xxxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Rîhlea Liviu a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani și nu va fi executată, dacă în această perioadă nu va comite o nouă infracțiune îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat, fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

A fost admisă parțial acțiunea civilă și s-a încasat de la Rîhlea Liviu în beneficiul lui Vameș Ivan suma de 35.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasat de la Rîhlea Liviu în beneficiul lui Vameș Ivan, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4.500 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la data de 19.07.2016 în jurul orei 19.05, Rîhlea Liviu fiind în stare de ebrietate alcoolică a condus pe traseul M-14 "Brest -

Chișinău – Odesa”, km 36, automobilul de model „Audi A6”, n/î XXXXXX, având în calitate de pasageri pe Vameș Vlad și Costaș Vladislav. Conform raportului de expertiză medico - legală nr. 308 din 29.08.2016, concentrația alcoolului în sângele lui Rîhlea Liviu constituia 1,34 g/l. Astfel, acesta a încălcat regulile de securitate a circulației, și anume, prevederile pct. 14 subpct. a) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 conform căruia: „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”.

Prin urmare, Rîhlea Liviu, conducând automobilul nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, a derapat de pe carosabil și s-a tamponat frontal într-un copac, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 subpct. 1) al Regulamentului circulației rutiere, conform căruia: „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită”. În rezultatul tamponării, pasagerului Vameș Vlad i-au fost cauzate leziuni corporale: trauma asociată, exprimată prin trauma cranio-cerebrală deschisă; plăgi contuze la cap și frunte pe dreapta; hemoragii în țesuturile moi a capului; contuzie cerebrală gravă în lobii parietali și occipitali (detrită cerebrală) cu hemoragii subarahnoidiene; traumă bontă a cutiei toracice și abdomenului; hemoragii în țesuturile moi a hemitoracelui stâng; contuzia plămânilor; ruptura ficatului și splinei, înlăturată pe calea chirurgicală; plagă contuză la mâna dreaptă; echimoze la cutia toracică; excoriații la față și genunchi. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 176 din 27.07.2017 leziunile corporale cauzate se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora, Vameș Vlad a decedat în incinta secției de reanimare IMSP Briceni.

Pe baza stării de fapt expusă mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Rîhlea Liviu, a fost calificată *de drept* în baza art. 264 alin. (4) Cod penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației, ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Succesorul părții vătămate Vameș Ivan, la data de 16 mai 2017, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Rîhlea Liviu să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, cu încasarea din contul acestuia în beneficiul său a prejudiciului în sumă de 175.250 lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- fapta comisă de către inculpat se referă la infracțiunile grave, iar grație acțiunilor criminale ale acestuia a decedat o persoană;

- cu toate că prevederile art. 90 Cod penal pot fi aplicate speței, instanța urma să-i stabilească inculpatului o pedeapsă cu închisoare, fără aplicarea suspendării condiționate;

- instanța de judecată a stabilit o pedeapsă prea blândă inculpatului Rîhlea Liviu, nemotivând soluția pronunțată;

- infracțiunea săvârșită de către inculpat are un impact foarte mare, prin aceea că la moment în societate se atrage o atenție sporită faptului respectării securității circulației rutiere. Urcarea la volan în stare de ebrietate, depășirea vitezei de circulație și cauzarea de victime omenești trebuie pedepsită cu sancțiunea cea mai aspră, în speță, privațiune de libertate pe un termen maxim posibil;

- sentința de condamnare este prea blândă, în raport cu fapta comisă de condamnat, personalitatea acestuia și întinderea efectelor acestei infracțiuni;

- în speță, inculpatul prin acțiunea ilicită a cauzat o vătămare permanentă care se resimte de persoana vătămată toată viață și de aceea sunt mai grave;

- instanța de judecată nu și-a motivat soluția la examinarea acțiunii civile.

3.2 Subsidiar succesorul părții vătămate și avocatul său Moraru Marcel, au declarat apel de concretizare, în care au solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de stabilirea și individualizarea pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Rîhlea Liviu să fie condamnat, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și cu încasarea din contul acestuia în folosul succesорului părții vătămate Vameș Ivan, a prejudiciului moral în sumă de 175.250 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în cuantum de 2.500 lei.

În motivarea apelului au invocat că:

- este inacceptabilă statuarea primei instanțe, precum că aceasta nu a putut stabili nivelul suferințelor psihice suportate de succesorul părții vătămate, dar totodată a evaluat-o la 35.000 lei, ceea ce nu reflectă adevăratele suferințe psihice și impactul emoțional suportat, totodată, partea vătămată era unicul copil al apelantului și era student la Universitatea Tehnică;

- prima instanța nu putea reține nicidecum în calitate de circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției, întrucât la pct.35 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești” nr. 13 din 16 decembrie 2013, se tălmăcește că recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică;

- conform raportului de expertiză medico-legală nr. 3-8 din 29.08.2016, care are la bază documentele medicale și copia analizei sângelui nr. 01-12/1011 din 02.08.2016 efectuată în cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, rezultă că în proba de sânge, prelevată de la Rîhlea Liviu la data de 19.07.2016, concentrația alcoolului etilic reprezintă 1,34 g/l, ceea ce constituie stare de ebrietate cu grad avansat, fapt ce denotă atitudinea iresponsabilă a inculpatului în conducerea mijlocului de transport, precum și un factor decisiv al acțiunilor acestuia, cât și a urmărilor survenite;

- scopurile propuse la art. 61 alin. (2) Cod penal, în cazul săvârșirii unei infracțiuni din imprudență care se atribuie la categoria celor grave, prin

intermediul unui mijloc de pericol sporit și care s-a soldat cu decesul unei persoane, de către o persoană care se afla în stare de ebrietate avansată, pot fi atinse doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, mai ales că fenomenul infracțiunilor legate de încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, soldate cu cauzarea din imprudență a decesului unei persoane și conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică la etapa actuală au luat amploare, astfel că aplicarea art. 90 Cod penal va genera dispreț față de pedeapsă, nefiind eficientă pentru corectarea infractorului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- pedeapsa cu închisoare, fără aplicarea art. 90 Cod penal va restabili echitatea socială și va preveni comiterea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane. Inculpatul poate să nu conștientizeze integral pericolul pe care îl prezintă nerespectarea regulilor de circulație rutieră, impuse fiecărui conducător auto-participant la trafic și consecințele ce au survenit;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, fiindu-i aplicată inculpatului o pedeapsă neechitabilă. Astfel, instanța de fond la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, personalitatea infractorului, de circumstanțele agravante la caz, ce nu au fost stabilite, precum ar fi săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit (art. 77 alin. (1) lit. i) Cod penal);

- în cazul în care inculpatul, fiind în stare de ebrietate a comis o infracțiune gravă, cu consecințe ireparabile - decesul unei persoane, infracțiune pentru care legea prevede închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului, în baza art. 90 Cod penal, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională, în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane;

- circumstanțele cazului denotă că, inculpatul a pierdut controlul vehiculului anume datorită stării de ebrietate în care se afla, având concentrația de alcool de 1,34 g/l, stare de ebrietate voluntară, adică inculpatul fiind conducător auto conștientizând că are încă doi pasageri, a ignorat cerințele regulamentului circulației rutiere punând în pericol atât viața acestora, cât și altor persoane care puteau suferi din urma unui astfel de accident;

- pedepsirea inculpatului cu o pedeapsă cu închisoarea și cu executare va putea remedia situația, corija comportamentul infracțional al inculpatului, va duce la conștientizarea de către acesta a faptei infracționale și comportamentului său, și pedeapsa își va atinge scopul de reeducare, cât și va atinge scopul de prevenție, restabilind echitatea socială și ordinea de drept;

- este straniu faptul că, aplicând în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, conștientizând actualitatea acestui tip de infracțiune și gradul

prejudiciabil al acesteia, instanța de judecată a obligat inculpatul doar să nu-și schimbe domiciliul, fără a aplica și alte măsuri suplimentare acestuia, stipulate la alin. (6) al aceleiași norme, respectiv se poate atesta lipsa preocupării instanței despre impactul acestei infracțiuni în privința părinților părții vătămate și a ecoului acestui dosar în societate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2018, au fost admise apelurile declarate, sentința fiind casată parțial și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Rîhlea Liviu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 79 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

A fost încasat suplimentar de la Rîhlea Liviu în beneficiul succesorului părții vătămate Vameș Ivan, prejudiciul moral în mărime de 120.000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2.500 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, cauza penală în privința lui Rîhlea Liviu a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, sentința fiind contestată doar în latura pedepsei stabilite cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și latura civilă.

În acest sens, instanța de apel a ajuns la concluzia că, sentința urmează a fi casată în această latură, deoarece prima instanță incorect a individualizat pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatului.

Astfel, instanța de apel a considerat că, constatarea primei instanțe în ce privește aplicarea art. 90 Cod penal, inculpatului Rîhlea Liviu este una pripită.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță la stabilirea pedepsei lui Rîhlea Liviu, nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal și neîntemeiat a ajuns la concluzia de a aplica ultimului o pedeapsă neprivativă de libertate.

În opinia instanței de apel, nu poate fi reținută ca circumstanță atenuantă recunoașterea vinei, care la fel a servit ca un motiv de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece cauza a fost examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală și în acest caz ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Totodată, instanța de apel a apreciat că, prima instanță greșit a reținut infracțiunea comisă de către inculpatul Rîhlea Liviu, ca fiind din categoria infracțiunilor mai puțin grave, însă potrivit legiuitorului pentru comiterea faptei prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, se prevede pedeapsa închisorii de la 4 la 8 ani, deci încadrându-se la categoria infracțiunilor grave.

La fel, instanța de apel a notat că inculpatul, deși anterior nu a fost condamnat și a comis infracțiunea imputată din imprudență, totuși acțiunile acestuia s-au soldat cu decesul unei persoane -Vameș Vlad, iar faptul că la locul de trai și de studii se caracterizează pozitiv permite de a caracteriza inculpatul din punct de vedere al personalității acestuia, la evidența medicilor psihiatru și narcolog nu se

află.

În acest context, instanța de apel a apreciat că Rîhlea Liviu în condițiile în care a fost condamnat de către prima instanță prin stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu va trage concluziile convenite și nu se va corecta.

Gravitatea infracțiunii comise de Rîhlea Liviu, ce s-a soldat cu decesul unei persoane, indică asupra faptului că pedeapsa aplicată acestuia pe cauza penală respectivă este una prea blândă, în coraport cu fapta prejudiciabilă comisă și cu persoana acestuia, și nu va atinge efectul scontat ca măsură de pedeapsă penală.

În concluzie, instanța de apel a constatat neîntemeiată măsura suspendării condiționate a executării pedepsei, urmând a casa sentința atacată în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind de părerea că reeducarea inculpatului poate fi doar în condițiile izolării de societate.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului ca circumstanță atenuantă excepțională săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, urmând a-i stabili inculpatului pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Cu referire la mărimea pedepsei închisorii pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a ținut cont de cele constatate supra, de faptul că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, din categoria celor grave, considerând rațional a-i stabili pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal -închisoare pe termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei stabilite în penitenciar de tip deschis, respectiv această pedeapsă va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea persoanei vinovate și va preveni săvârșirea de către vinovat a noi fapte penale.

Referitor la solicitarea apelanților privind încasarea din contul inculpatului Rîhlea Liviu în beneficiul succesorului părții vătămate Vameș Ivan a prejudiciului moral rămas în sumă de 175.250 lei, precum și a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în cuantum de 2.500 lei, instanța de apel învederând prevederile art. 1398 alin. (1), 1422 alin. (1), (2), 1423 alin. (1), (2) Cod civil, precum și ținând cont de nivelul (gradul) suportării de către succesorul părții vătămate a suferințelor fizice și psihice, în legătură cu pierderea unicului său copil care era de o vârstă tânără, precum și de faptul că, condamnarea inculpatului în sine constituie la fel, o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată, a ajuns la concluzia de a încasa suplimentar la sumele inițiale achitate de inculpat, cu titlu de prejudiciu moral suma de 120.000 lei, considerând că aceasta este o sumă reală și corespunde faptelor comise, ce va compensa consecințele negative ale prejudiciului suportat de succesor.

La fel, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa de la inculpatul Rîhlea Liviu în beneficiul succesorului părții vătămate Vameș Ivan și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2.500 lei, pentru acordarea asistenței juridice de către avocatul Moraru Marcel, confirmate prin copia bonului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Culicov Serghei în numele inculpatului, la data de 08 decembrie 2018, care

solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicate în privința lui Rîhlea Liviu prevederile art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- inculpatul pe parcursul judecării cauzei a avut un comportament pozitiv, conștientizând fapta comisă și nu a avut careva încălcări, ceea ce denotă că nu există necesitatea izolării acestuia de societate;

- inculpatul a fost un bun prieten cu raposatul Vameș Vlad și de urmările survenite va regreta toată viața;

- instanța de apel nu a motivat de ce anume este necesară izolarea inculpatului de societate. Fiind în detenție, există riscul ca inculpatul să nu fie reeducat, deoarece este o fire sensibilă și poate fi influențată de atmosfera din locurile de detenție;

- instanța de apel nu a individualizat pedeapsa în privința inculpatului, în raport cu acțiunile infracționale comise de către acesta;

- la stabilirea pedepsei, instanța de apel urma să țină cont de faptul că, inculpatul a fost atras pentru prima dată la răspundere penală, a recunoscut vina de la faza de urmărire penală, s-a căit de cele comise, a recuperat prejudiciul cauzat, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, prin urmare acesta poate fi corectat și reeducat fără privarea de libertate, urmând a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal;

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat:

7.1 Avocatul Moraru Marcel în numele succesorului părții vătămate, care a solicitat respingerea ca inadmisibil a acestuia, deoarece instanța de apel a adoptat o hotărâre legală și motivată, constatând just că prima instanță incorect a individualizat pedeapsa ce urma a fi aplicată inculpatului.

7.2 Procuror, care a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel a fost individualizată în conformitate cu prevederile legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, apărătorul inculpatului indică ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În același timp, Colegiul penal atestă din recursul declarat, că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu faptul că instanța de apel nu a luat în considerație totalitatea circumstanțelor cauzei, ce în opinia apărătorului, indică la excluderea nejustificată a aplicării suspendării condiționate a pedepsei cu închisoare inculpatului, conform art. 90 Cod penal.

Cu referire la temeiul indicat de către recurent, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume ce ține de alegațiile, precum că instanța de apel nu s-a expus argumentat la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, în special în partea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal constată, că acest temei de casare invocat nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În această ordine de idei, se reține că instanța de apel, a motivat cu suficientă amplitudine în cuprinsul deciziei atacate, soluția de casare a sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului, în prezenta speță.

Instanța de recurs reține că, instanța de apel, investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus suficient în partea individualizării pedepsei și modului de executare a acesteia, astfel încât concluziile sale să conțină raționamente întemeiate asupra pedepsei aplicate inculpatului. Prin urmare, Colegiul remarcă din textul deciziei atacate, că se constată faptul motivării de către instanța de apel a hotărârii adoptate, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelurilor declarate de către succesorul părții vătămate și apărătorului acestuia, expunându-se argumentat asupra necesității excluderii suspendării condiționate a pedepsei cu închisoare, stabilite inculpatului Rîhlea Liviu.

Totodată, instanța de recurs atestă că, prin criticile expuse în textul recursului, autorul de fapt semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume - aplicarea pedepsei individualizate contrar prevederilor legale. Apărătorul inculpatului expune argumente de dezacord cu excluderea de către instanța de apel a aplicării dispozițiilor art. 90 Cod penal față de inculpat, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare fără suspendarea condiționată a acesteia.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului penal, temeiul pentru recurs semnalat de către recurent și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea. Instanța de apel a motivat și

întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și modului de executare a acesteia, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (f.d. 200 v. 1), cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În concordanță cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere (la caz, încheierea protocolară f.d. 210 v. 1), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sanctiunea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, prevede pedeapsă la momentul săvârșirii acesteia, cu închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani. Respectiv, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpatul Rîhlea Liviu, limitele pedepsei cu închisoare reduse cu o treime, constituie astfel, de la 2 ani 8 luni până la 5 ani 4 luni.

Opozant argumentelor invocate de recurent în susținerea poziției sale de aplicare față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, așa precum a fost stabilit prin sentința adoptată de prima instanță, Colegiul penal analizând hotărârea judecătorească atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei în prezenta speță consideră că, soluția instanței de apel în latura stabilirii pedepsei și modului de executare a acesteia sunt întemeiate, la adoptarea acesteea s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs menționează că, prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul menționează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia

persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei se stabilește luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, precum și personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, iar prin prisma alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, prima instanță ia stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. Totodată, pedeapsa stabilită cu închisoare lui Rîhlea Liviu, conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Instanța de apel întemeiat a considerat că, la judecarea cauzei prima instanță nu a acordat atenție în măsură necesară individualizării pedepsei, pentru a raporta aceasta în mod suficient la dispozițiile art. 61, 75 Cod penal, stabilind în final inculpatului pentru infracțiunea comisă pedeapsa închisorii cu suspendare. Rejudecând cauza, instanța de apel, conducându-se de art. 364¹ Cod de procedură penală și aplicând prevederile art. 79 Cod penal cu motivarea respectivă, a stabilit o pedeapsă echitabilă faptei comise de 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, adică în limitele prevederilor legale, ținând cont și de faptul că la momentul comiterii infracțiunii Rîhlea Liviu nu a atins vârsta de 21 ani.

Cu referire la caz, luând în considerație urmările grave survenite, soldate cu decesul unei persoane, instanța de apel a ajuns la o concluzie întemeiată, justificat stabilind că, lipsesc suficiente temeiuri pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanței de apel, Colegiul penal consideră că, instanța ierarhic inferioară, la adoptarea soluției în partea stabilirii pedepsei inculpatului, a luat în considerare toate criteriile de individualizare a pedepsei, justificat constatând lipsa temeiurilor de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în privința vinovatului. Este de menționat că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, reprezentând în sine posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, prevăzute de art. 90 Cod penal, se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel a abordat cu suficientă amplitudine condițiile ce vizează natura infracțiunii și faptul dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

În susținerea raționamentelor sale, instanța de recurs notează că, potrivit lucrărilor dosarului, inculpatul, deși a săvârșit o infracțiune din imprudență, adică cea prevăzută la art. 264 alin. (4) Cod penal, această faptă comisă în stare de ebriete, a provocat decesul unei persoane care, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, reprezintă o infracțiune gravă, ce atentează la relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, care pe cale de consecință afectează și relațiile sociale cu privire la viața și sănătatea persoanei.

Instanța de recurs remarcă faptul că, deși au fost statuate circumstanțe atenuante cum a-r fi caracterizarea pozitivă a inculpatului, recunoașterea vinovăției de către acesta și căința sinceră, faptul examinării cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, la caz, aceste circumstanțe, nu sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 Cod penal în raport cu urmările prejudiciabile și impactul acestora asupra relațiilor sociale. Respectiv, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, nu va fi una proporțională cu fapta prejudiciabilă săvârșită. Mai mult ca atât, reieșind din materialele cauzei, Colegiul atestă că inculpatul nu a restituit integral prejudiciul moral estimat de succesorul părții vătămate, pentru a remedia consecințele cauzate prin comiterea infracțiunii imputate, în urma căreia a survenit decesul unicului copil al acestuia.

În viziunea instanței de recurs, în speța dată, sunt justificate concluziile instanței de apel, precum că scopul legii penale în cauza deferită judecării va fi atins prin executarea pedepsei reale cu închisoare de către inculpat, nefiind constatate suficiente motive pentru a aplica, la caz, prevederile art. 90 Cod penal.

În atare împrejurări Colegiului penal consideră că, instanța de apel i-a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect, în așa fel, încât acesta, cât și alte persoane să se convingă despre necesitatea respectării normelor referitoare la securitatea circulației rutiere și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Generalizând raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că, nu a fost constatată prezența în speța examinată a erorilor de drept, care ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate, în partea stabilirii modului de executare a pedepsei.

În cele din urmă, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către apărătorul inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Culicov Serghei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Rîhlea Liviu XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 11 aprilie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma